

הראשון לשושלת בריסק

תולדות חייו ופעליו

של

הגאון רבי יוסף-דובר הלוי סולובייצ'יק זצ"ל

ראש ישיבה כולחין ואב"ד בערים סלוצק ובריסק

מאת

הרב חיים קרלינסקי

סגן-נשיא "אגודת הרבנים" דארצות-הברית וקנדה

"הראשון

לשושלת

בריסק"

מאמר ראשון

ל. ליינר

ציון מושבע ולא "חס ושלום" כמתנגד ידוע ומפורסם לציונים וגרוריהם.

הספר עשוי כ"יומן" מפורט של ה"בית הלוי", כולל גילוי מחשבות וכוונות ופענוח "מצוקות" שה"בית הלוי" היה שרוי בהן.

המעטה המחקרי שהמחבר נקט העניק לו קרדיט לשרטט דמות המקובלת עליו, ולזכות להגמוניה מוחלטת על דמותו ופעלו של ה"בית הלוי". חשוב לנו לנפץ את ההילה המחקרית ואז ייקל עלינו להתעמת עם פענוח הדעות והמחשבות שהמחבר עשה בהם כבתוך שלו.

האמת שכמעט בכל קטע בספר ניתן להתווכח על המקור והבסיס. אך נבחר דוגמאות בולטות שיתנו את המימד למידת מהימנותו של הספר.

מיהו "חיים שמחה העילוי"?

פרק בספר מתייחס לדמותו של הגאון רבי חיים שמחה סולובייצ'יק זצוק"ל, אחיו הצעיר של ה"בית הלוי".

המחבר כותב (עמ' 63) שידיעותיו אודות רח"ש מעטות אך הוא יספר מאורע מענין וגם מוזר שקרה לרחש"ס בעת שהתגורר במוהילוב. מקור הסיפור הוא ספר הזכרונות של הרב יעקב מזא"ה רבה של מוסקבה המספר מזכרונות ילדותו. ובכן: הסיפור התרחש בימי בחרותו של חיים שמחה העילוי. באותה תקופה במוהילוב ריננו עליו שהוא עובר על אזהרת חז"ל "אחרי ארי ולא אחרי אשה" והדבר גרם לו שיעלילו עליו ששפך בקבוק מלא גפרית על אשת שר הפלך - שיטה טרוריסטית שהפעילו מתנגדי הממשל הפולני.

החיפושים בכגודו של חיים שמחה העילוי לא העלו דבר אך זה לא ניקה אותו מחשד. "הקול נשמע בבתי כנסיות ובבתי המדרשות במוהילוב שמענים את חיים שמחה

לפני חמש עשרה שנה הופיע בשמי הספר היצירה ההיסטוריו-ביוגרפית "הראשון לשושלת בריסק" שזכתה לתהודה ומקום של כבוד במדף הספרים.

הספר מתיימר להקיף במלואו את סיפור חייו ופעלו של רבינו ה"בית הלוי" זצוק"ל, ולקבוע מסמרות בכל מה שנאמר ופורסם אודותיו בסיפורת ובספרים. הספר שנכתב בלשון קולחת ובסגנון מחקרי, נקרא בשקיקה ע"י ציבור הקונים, והפך אבן שואבת לספרים וחיבורים שנכתבו בנושאים הקשורים לספר וציטטו ממנו כדבר מוסכם.

מחבר הספר עטף את דבריו במעטה מחקרי, הוא העמיד עצמו כשופט היסטורי היודע מה לקרב ומה לרחק ואף חרץ דין אחרים בשבט מחקרו כזייפנים וסלפנים.

סידרת מאמרים שיפורסמו בע"ה כאן יערערו את מידת הבטחון של הספר. וזאת יש להדגיש, שאלו היה המחבר בין החיים היה מקום לחדד את הדברים באופן בוטה, אך היות ולצערנו איננו עוד עמנו ושבחל"ח, נביא את הביקורת כמות שהיא.

הספר "הראשון לשושלת בריסק" לוקה בשניים. א' - טעויות והטעויות. ב' - המחבר שרטט קוים בהתאם להשקפותיו ו"התאים" את רבינו ה"בית הלוי" לתבנית השקפותיו הוא.

המחבר נקט את שיטת החוקרים המודרניים ה"בוניים" את ה"פרופיל" של נשוא מחקרו לפי המטרה שהם הציבו לעצמם. הוא הופך סניגור ומיופה כח של רבינו ה"בית הלוי", "לקדם את מעמדו", לדאוג לייחס לו דברים שלא היו ולשמור על דעותיו בצורה שלא יקלקלו את יחסי הציבור שהועיד עבורו עורך הביוגרפיה שלו... כך אנו מגלים מאמץ איתנים מצידו של הספר להותיר את ה"בית הלוי" כחובב